

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

2018/2019.

89. сезона

www.np.rs.ba

Фјодор Михајлович Достојевски

ЗЛОЧИН И КАЗНА

Драматизација: Мирослав Беловић — Душан Петровић

Режија: Душан Петровић

Издавач: Народно позориште Републике Српске
Бања Лука

За издавача: Ненад Новаковић, директор

Уредница програма: Сања Топић

Дизајнер: Даниела Ђукић

Лектор: Наташа Кецман

Фотографија: Драго Вејновић

Штампа: Графид

Тираж: 500

Штампано у марту 2019.

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
89. сезона – 2018/2019.

ФЈОДОР МИХАЈЛОВИЧ ДОСТОЈЕВСКИ

ЗЛОЧИН И КАЗНА

Драматизација:
Мирослав Беловић – Душан Петровић

Режија: ДУШАН ПЕТРОВИЋ

Премијера – 27. март 2019.

Представа траје око 180 минута с паузом.

Драматизација:
Мирослав БЕЛОВИЋ – Душан ПЕТРОВИЋ

Режија: **Душан ПЕТРОВИЋ**

Сценографија: **Марија КАЛАБИЋ**

Костимографија: **Јелена ВИДОВИЋ**

Ауторска музика:
Петар БИЛБИЈА

Лектори:
Милорад ТЕЛЕБАК и Наташа КЕЦМАН

Помоћник редитеља: **Горан ДАМЈАНАЦ**

Инспицијент: **Дејан АНДРИЋ**

Суфлер: **Свјетлана ПОПОВИЋ**

Улоге:

(према редослиједу појављивања)

РАСКОЉНИКОВ, бивши студент.....**ЗЛАТАН ВИДОВИЋ**
АЉОНА ИВАНОВНА, зеленашица..**ГОРДАНА МИЛИНОВИЋ**
ЛИЗАВЕТА ИВАНОВНА.....**МИЉКА БРЂАНИН**
ДУКЛИДА, проститутка.....**ДРАГАНА МАРИЋ**
КРЧМАРИЦА.....**ЉИЉАНА ЧЕКИЋ**
КОХ, студент.....**РОК РАДИША**
ПЈЕСТРАКОВ, студент.....**ДАНИЛО КЕРКЕЗ**
МАРМЕЛАДОВ, бивши титуларни савјетник..**ГОРАН ЈОКИЋ**
КРЧМАРИЦА II.....**СОФИЈА МЕДОЈЕВИЋ**
НАСТАСЈА, служавка.....**РАДЕНКА ШЕВА**
МИКОЛКА, молер.....**ОГЊЕН КОПУЗ**
ЖАНДАРМ.....**ЗОРАН СТАНИШИЋ**
ИЉА ПЕТРОВИЧ, поручник.....**АЛЕКСАНДАР СТОЈКОВИЋ**
ЗАМЈОТОВ, дјеловођа.....**ЖЕЉКО ЕРКИЋ**
РАЗУМИХИН, друг Раскољникова.....**БОЈАН КОЛОПИЋ**
ЛУЖИН, ПЕТАР ПЕТРОВИЧ,
адвокат.....**ЖЕЉКО СТЈЕПАНОВИЋ**
ПУЛХЕРИЈА АЛЕКСАНДРОВНА,
мајка Раскољникова.....**СЛАЂАНА ЗРНИЋ**
ДУЊА, сестра Раскољникова.....**САНДРА ЉУБОЈЕВИЋ**
КАТАРИНА ИВАНОВНА.....**НИКОЛИНА ФРИГАНОВИЋ**
ПОЉУША, њена ћерка.....**ВАЛЕНТИНА ЧЕГАР**
СОЊА.....**НАТАША ПЕРИЋ**
ПОРФИРИЈЕ ПЕТРОВИЧ, истражник.....**БОРИС ШАВИЈА**
СВИДРИГАЈЛОВ, спахија.....**ВЛАДИМИР ЋОРЂЕВИЋ**

Писац

ФЈОДОР МИХАЈЛОВИЧ ДОСТОЈЕВСКИ

(Фёдор Михайлович Достоевский), руски књижевник (11. новембар 1821, Москва – 9. фебруар 1881, Санкт Петербург)

Рођен као друго од седморо дјеце потомака бјелоруских имиграната Михаила Андрејевича, војног хирурга, и Марије Фјодоровне Достојевски, потекле из трговачке породице Нечајевих. Након мајчине смрти, 1837. године, Достојевски започиње школовање у Војној академији у Санкт Петербургу, али без већег успеха. Године 1843. појавио се превод Балзакове *Евгеније Гранде* који је потписао Достојевски, а већ 1846. године свјетло дана је угледало његово прво дјело *Биједни људи* које је добило веома добре критике. У дјелу је дао реалистичку слику „заборављених“ становника Санкт Петербурга, галерију социјалних типова од уличног просјака до „његовог превасходства“. Критика, међутим, није препознала вриједност приповијетки које су објављене 1846. и 1847. а то су *Господин Прохарчин* и *Домаћица* у којима је скицирао многе мотиве, идеје и ликове дјела којима ће касније стећи свјетску славу. Године 1849. Достојевски је ухапшен и затворен под оптужбом да је учествовао у револуционарним активностима против цара Николаја I те је осуђен на смрт стријељањем. Царевом одлуком казна је замијењена робијом у Сибиру и присилним радом у радном кампу након чега је упућен у војну службу у Сибирској регименти. Током овог периода повећао се број епилептичних напада за које је имао генетску предиспозицију. У прољеће 1857. враћена су му племићка права, као и право на издавање књига, али је под полицијским надзором био до 1875. године. Период робије и боравка у војсци сматра се прекретницом у животу Достојевског. Напустио је раније политичке ставове и вратио се традиционалним руским вриједностима. Постао је убијеђени хришћанин и велики противник филозофије нихилизма. У то вријеме је упознао и Марју Дмитријевну Исајеву, удовицу пријатеља из Сибира, којом се потом оженио. Године 1859.

добио је дозволу боравка у Санкт Петербургу, где је обновио раније везе у књижевним круговима и успоставио нове што ће се одразити на његов рад. Своје искуство из претходних година приказао је у роману *Понижени и увријеђени* у којем је навео црте сижеа, стила и ликова својих каснијих дјела. Велики успјех остварио је и својим наредним дјелом *Записи из Мртог дома*. Суштину својих промишљања – могућност зближавања власти и интелигенције са народом и њихове мирне сарадње Достојевски је изразио у дјелу *Записи из подземља*, филозофско-умјетничком прелудијуму својим „идеолошким“ романима.

Године 1862. Достојевски први пут одлази ван граница Русије, посетио је Њемачку, Француску, Швајцарску, Италију и Велику Британију, а наредне године, током боравка у Паризу, упознаје Аполинарију Суслову. Драматичне односе са Сусловом који су обиљежили његов живот описао је у романима *Коцкар*, *Идиот* и другим својим дјелима. У октобру исте године вратио се у Русију и до средине новембра је живио у Владимиру са својом болесном женом, а крајем 1863. па до априла 1864. у Москви. Марија Дмитријевна, супруга Достојевског, умрла је 15. априла 1864. године, а њену личност и околности њихове несрећне љубави приказао је у својим бројним дјелима, у највећој мјери у ликовима Катарине Ивановне у роману *Злочин и казна* и Настасје Филиповне у *Идиоту*. Роман *Злочин и казна* Достојевски је писао у љето 1866. године и у њему је изнио психолошки извјештај о злочину, посебно се бавећи неразријешеним питањима која настају у свијести убице.

Године 1866. током рада на роману *Коцкар* упознаје се са Аном Григорјевном Сниткином, коју је ангажовао као стенографкињу. У децембру наредне године Достојевски је са Сниткином склопио брак и наредне три године су живјели у Њемачкој и Италији. Током 1867. и 1868. писао је роман *Идиот*, а затим је објавио роман *Зли дуси* у којем је критиковао општу „болест“ од које су патиле Русија и цијела Европа, а чији је симптом било појављивање „злодуха“ Нечајева и његових сљедбеника. Централна личност романа, међутим, није Петар Верховенски (Нечајев), него загонетни и демонски лик човјека који себи „дозвољава све“ Николаја Ставрогина.

Наредних година објавио је дјела *Малољетник*, *Дневник писца* и *Браћа Карамазови*.

Преминуо је 9. фебруара 1881. године у Санкт Петербургу од посљедица крварења узрокованог епилептичним нападом. Сахрањен је на гробљу „Тихвин“ при манастиру Александар Невски, у Санкт Петербургу. На његовом надгробном споменику пише: „Заиста, заиста вам кажем, ако зрно пшенично, паднувши на земљу, не умре, онда једно остане; ако ли умре, много рода роди.“ (Јеванђеље по Јовану XII,24), што је и епиграф његовог посљедњег романа *Браћа Карамазови*.

О Достојевском

„Правда, истина, добро, зло, политика, социјализам, православље, искупљење, врхунци, типови - све је то анализа и с т у м а ч и л а из Достојевских дела. А Достојевски је писао као медиум, (...) не романе и слике времена, него исповест своје душе, са једним једитим основним мотивом: да је геније исконски разлог сваког бунта и зла, да је геније проклет и апсолутно с а м. Све остало: Како се према њему треба држати, покорно и покајно (слобода с Богом = љубав), или дрско и револуционарно (слобода без Бога = преступ). У чему је зло? Куда води гордост човечја? Све су то само перипетије око оног једног и јединог, и само у тим перипетијама, још увек, плету се све анализе и сва истраживања око Достојевског.

Има ли Достојевски, према свему истумаченом, дефинитивну неку тезу или веру, дефинитивни очај или дефинитивну одлуку, дефинитивну етику или метафизику? Понекад се чини да је рекао последњу реч из области науке, друштва, религије, естетике; али то се само чини. „Логика предвиђа три случаја, а њих има милион; при чему та страшна већина од три до милиона лежи у подсвести и у несвести, у другој, можда реалнијој реалности душе. Дело Достојевскога, стога, не само да није догматика, него је у ограниченој мери и оно што највише изгледа да јесте, то јест, психологија човека. У највећој мери је уметнички израз трагизма генија, без последње речи, без покоја, без разрешења.“

(Исидора Секулић, *Читајући Достојевског*, у: „Нова Европа“, књига IV, Број 10, 1. априла, 1922, 290)

Злочин и казна

Раскољников:

Зажелео сам, Соња, да убијем... да убијем због себе, само због себе. Мени није новац био потребан кад сам убио. Мени је друго нешто требало да дознам, и то да дознам што пре, да ли сам ја ваш као и сви или сам човек? Јесам ли ништавно створење или имам право.

(Фјодор Михајлович Достојевски, *Злочин и казна*, драматизација Мирослав Беловић – Душан Петровић, Народно позориште Републике Српске, Бања Лука 2019, 61)

Ријеч редитеља

У времену у ком смо са свих страна, преко разних нових и старих медија, нападнути баналним садржајима, простотом и неподношљивом површношћу, сматрам да уметност, пре свега позориште које је увек било сведок свог доба, мора поново да стекне своју просветитељску мисију, да буде брана свеопштем заглупљивању. Театар треба да буде оаза, сигурна кућа, скривени храм у који се његови посвећеници могу склонити и разматрати многа суштинска питања.

Посегнувши за делом великог класика, жеља нам је била да на сцену донесемо један свет који нам је по много чему сличан, свет понижених и увређених људи, склоних посрнућу и спремних на злочин, али који, за разлику од већине сличних данас, још имају савест која их мучи и кажњава. Порфирије Петровић правилно расуђује када каже да је злочин који је почињен над бабом зеленашицом модеран. Раскољников је можда први савремени убица, онај који верује да ће свесно измаћи сопственој савести, и он дуго у томе успева. У нашем времену злочинци мирно живе и не помишљају на покајање. Када и где је нестала савест?

Истовремено, надам се да ће представа бити повод многима да се поново врате читању велике литературе.

Душан Петровић

Злочин и казна на бањалучкој позорници

ЗЛОЧИН И КАЗНА (Преступление и наказание), премијера у Бановинском народном позоришту 7. децембра 1938. године. Истоимени роман Фјодора Михајловича Достојевског драматизовао је П.Ф. Краснопољски, а према преводу Велимира Живојиновића. Представу је режирао Александар Черепов, који је у Бањалуци дјеловао као редитељ и глумац у сезони 1938/39. и од јануара до априла 1941. године. Аутор сценографије био је Бруно Вавпотич.

Глумачки ансамбл представе: Миодраг Аврамовић (Раскољников), Драган Јовановић (Порфирије Петровић), Дана Петровић (Соња), Есад Казазовић (Разумихин), Царка Јовановић (Пуљхерија), Милена Ађимовић (Дуња), Александар Радовановић (Заметов), Станко Бурја (Иља), Мухамед Ђејван (Никодије и Крчмар), Драгутин Левак (Зосимов), Евица Данити (Крчмарева жена), Косара Рајчевић (Настасја), Емил Кутјара (Миколка), Станислав Миљковић (Официр и Адвокат), Илија Петровић (Стражар и Мићка), Љубица Јовановић (Аљона), Дана Јоцић (Лизавета), Бора Данити (Кох) и Дујам Биљуш (Пестраков).

(Предрог Лазаревић: „Злочин и казна“, у: *НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ БОСАНСКЕ КРАЈИНЕ 1930-1980, Енциклопедијско издање*, Бањалука 1980, 526; Младен Шукало: „Черепов, Александар“, у: *НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ БОСАНСКЕ КРАЈИНЕ 1930-1980, Енциклопедијско издање*, Бањалука 1980, 62; Младен Шукало: „Вавпотич, Бруно“, у: *НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ БОСАНСКЕ КРАЈИНЕ 1930-1980, Енциклопедијско издање*, Бањалука 1980, 494-496)

Умјесто биографије

Магија позоришне режије на сцени Народног позоришта Републике Српске

Злочин и казна Фјодора Михајловича Достојевског (драматизација Мирослав Беловић – Душан Петровић) шеста је режија Душана Петровића у Народном позоришту РС.

У Народном позоришту Републике Српске Душан Петровић редитељски је уобличио представе:

Тебанска куга Велимира Лукића, премијера 18. октобар 1999. године

Чудо у Шаргану Љубомира Симовића, премијера 23. фебруар 2001. године

Свети Георгије убива аждаху Душана Ковачевића, премијера 18. октобар 2005. године

Ромео и Јулија Вилијема Шекспира, премијера 2. јун 2007. године

Развојни пут Боре шнајдера Александра Поповића, премијера 3. март 2012. године

Техничка реализација

Технички директор:
Драгољуб МИЛИЋ

Мајстор свјетла:
Давор ПАСТУОВИЋ

Мајстор тона:
Драган МАЈКИЋ

Власуљарке – шминкерке:
Маријана КАРАЛИЋ, Јелена ПЕЈОВИЋ

Кројачице:
Радмила КУКОЉ, Весна ТРИВИЋ, Сњежана МАРИЋ

Гардероберке:
Драгица ВАЛАН, Бранкица ЈОВАШЕВИЋ, Милена КНЕЖИЋ

Реквизитерка:
Софија МЕДОЈЕВИЋ

Сликарски радови:
Милан КНЕЖЕВИЋ

Вајар:
Бојан МИКУЛИЋ

Столار:
Цвијо КОЗОМАРА

Бравар:
Јово ГЛИГИЋ

Шеф позорнице:
Ново ВУКОЈЕВИЋ

Декоратери:
Мирољуб РАДУЛОВИЋ, Миломир КЛИНЦОВ

ГЛУМАЧКИ АНСАМБЛ

(по азбучном реду)

БЕЛИНДА БОЖИЧКОВИЋ

МИЉКА БРЂАНИН

ЗЛАТАН ВИДОВИЋ

ВЛАДИМИР ЂОРЂЕВИЋ

ЖЕЉКО ЕРКИЋ

СЛАЂАНА ЗРНИЋ

НАТАША ИВАНЧЕВИЋ

АЊА ИЛИЋ

ГОРАН ЈОКИЋ

ДАНИЛО КЕРКЕЗ

БОЈАН КОЛОПИЋ

ОГЊЕН КОПУЗ

САНДРА ЉУБОЈЕВИЋ

СМИЉАНА МАРИНКОВИЋ

ДРАГАНА МАРИЋ

ВЕДРАНА МАЧКОВИЋ

СЊЕЖАНА МИШИЋ

НАТАША ПЕРИЋ

СВЕТЛАНА ТАЊА ПОПОВИЋ

РОК РАДИША

ЉУБИША САВАНОВИЋ

ЗОРАН СТАНИШИЋ

ЖЕЉКО СТЈЕПАНОВИЋ

АЛЕКСАНДАР СТОЈКОВИЋ

НИКОЛИНА ФРИГАНОВИЋ

ЉИЉАНА ЧЕКИЋ

БОРИС ШАВИЈА

РАДЕНКА ШЕВА

НА РЕПЕРТОАРУ

ВЕЛИКА СЦЕНА

Николај Владимирович Кољада: КОКОШКА
Редитељ: Предраг Штрбац
(Премијера: 1.12.2001. године.)

Бранислав Нушић: ГОСПОЂА МИНИСТАРКА
Редитељ: Милица Краљ
(Премијера: 24.3.2006. године.)

Бранислав Нушић: НАРОДНИ ПОСЛАНИК
Редитељ: Никола Пејаковић
(Премијера: 18.10.2008. године.)

Павле Теодоровић (псеудоним): НА ДНУ КАЦЕ
Редитељ: Никола Пејаковић
(Премијера: 14.5.2011. године.)

Бранислав Нушић / Никола Пејаковић:
ОЖАЛОШЋЕНА ПОРОДИЦА
Редитељ: Никола Пејаковић
(Премијера: 24.12.2013. године.)

Александар Поповић: МРЕШЋЕЊЕ ШАРАНА
Редитељ: Егон Савин
(Премијера: 18.10.2014. године.)

Душан Ковачевић: УРНЕБЕСНА ТРАГЕДИЈА
Редитељ: Милица Краљ
(Премијера: 4.3.2015. године.)

Небојша Ромчевић: ОТАЦ И СИН (*Дечја посла*)
Редитељ: Никола Пејаковић
(Праизведба / премијера: 17.5.2015. године.)

Петер Хандке: ЧАСОВИ У КОЈИМА НИШТА НИСМО
ЗНАЛИ ЈЕДНИ О ДРУГИМА
Редитељ: Младен Матерић
(Премијера: 18.10.2015. године.)

Мате Матишић: СИНОВИ УМИРУ ПРВИ
Редитељ: Марко Мисирача
(Премијера: 5.3.2016. године.)

Милован Глишић: ПОДВАЛА
Редитељ: Ђурђа Тешић
(Премијера: 17.5.2016. године.)

ВЕЛИКА ИЛУЗИЈА, по мотивима драме
Бјекство од среће Џорџа Ф. Вокера
Редитељ: Драган Остојић
(Премијера: 16.3.2017. године.)

Петар Михајловић: ШВАЈЦАРСКА
Редитељ: Милан Нешковић
(Праизведба / премијера: 17.5.2017. године.)

Душан Ковачевић: САБИРНИ ЦЕНТАР
Адаптатори: Иван Велисављевић и Марко Мисирача
Редитељ: Марко Мисирача
(Премијера: 18.10.2017. године.)

Жељко Стјепановић: НАШИ ДАНИ
Редитељ: Југ Радивојевић
(Праизведба / премијера: 3.3.2018. године.)

Небојша Ромчевић: КАРОЛИНА НОЈБЕР
Редитељ: Кокан Младеновић
(Премијера: 4.6.2018. године.)

Иво Брешан: ПРЕДСТАВА ХАМЛЕТА У СЕЛУ
МРДУША ДОЊА
Редитељ: Никола Пејаковић
(Премијера: 28.12.2018. године.)

НА РЕПЕРТОАРУ

СЦЕНА „ПЕТАР КОЧИЋ“

Бранко Ћопић: ОДУМИРАЊЕ МЕЂЕДА
Редитељ: Александар Пејаковић
(Премијера: 27.12.2011. године.)

Небојша Ромчевић: КРИВИЦА
Редитељ: Никола Пејаковић
(Премијера: 23.5.2012. године.)

Марио Ђулум: ЖИРАНТИ
Коредитељи: Жељко Стјепановић
и Александар Пејаковић
(Праизведба / премијера: 26.2.2013. године.)

Џо Молер: ИЗГУБЉЕНИ У БРУКЛИНУ
Редитељ: Владимир Ћорђевић
(Праизведба / премијера: 3.12.2013. године.)

Имре Бенчик (*Позајмљени стан*): ГАРСОЊЕРА
Адаптатор и редитељ: Александар Пејаковић
(Премијера: 2.4.2014. године.)

Јелена Којовић Тепић: ИСТИНА (НЕ) БОЛИ
Редитељ: Игор Тешић
(Праизведба / премијера: 15.12.2015. године.)

Едвард Олби / Никола Пејаковић:
ЗООЛОШКА ПРИЧА
Редитељ: Никола Пејаковић
(Премијера: 31.12.2016. године.)

Мартин Мекдона: УСАМЉЕНИ ЗАПАД
Редитељ: Белинда Божичковић
(Премијера: 16.12.2017. године.)

Шон Гренан: КАКО ЗАСМИЈАТИ БОГА
Редитељ: Жељко Стјепановић
(Премијера: 24.12.2018. године.)

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
БАЊА ЛУКА
Краља Петра I Карађорђевића 78

www.np.rs.ba
e-mail: nprs@teol.net
marketing.nprs@blic.net
marketing.nprs@gmail.com
pozoristers@gmail.com

Телефони:

00 387 (0)51

Централа	317 996
Директор	317 799
Секретарица директора	305 337
Умјетнички директор	324 090
Технички директор	304 454
Директор Општег сектора	324 090
Руководилац финансија	324 624
Секретар	324 621
Рачуноводство	324 620
Маркетинг	317 949
	324 625
Билетарница	314 006
	080 05 07 08

Телефакс:

051 314 001

МИНИСТАРСТВО
ПРОСВЕТЕ И КУЛТУРЕ

ГРАД БАЊА ЛУКА

m:tel

imate prijatelje!

Addiko Bank

DUNAV OSIGURANJE

Prijatelj ostaje prijatelj

BLC

vitinka

zoranã
radio te osigãem

metromedia
GROUP

Медијски партнер:

РТРС

www.rtrs.tv

Радио Телевизија Републике Српске

ПЛУС

www.rtrs.tv

Радио Телевизија Републике Српске

ELTA 1 HD

Глас Српске

NEZAVISNE
novine

Blic